

A

Kúria

mint felülvizsgálati

bíróság

ítélete

Az ügy száma: Pfv.II.20.066/2025/7.

A tanács tagjai: dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
dr. Darákné dr. Nagy Szilvia előadó bíró
dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró
dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró
dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes (cím1)

A felperes jogi képviselője:
dr. Pallagi Ádám ügyvéd (cím2)

Az alperes: alperes (cím3)

Az alperes jogi képviselője:
dr. Molnár Dániel kamarai jogtanácsos (cím3)

A per tárgya: megállapítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 67.Pf.633.039/2024/5.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.P.87.832/2023/12-I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 18.000 (tizennyolcezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2020. március 3-án kelt, szám1 iratazonosító számú és szám2 iktatószámú támogatói okirat alapján vissza nem térítendő támogatásban részesült. A támogatói okirat alapján vállalta, hogy a projekt fizikai befejezésének időpontját (a támogatási időszak utolsó napja) magában foglaló naptári évben, vagyis 2020. évben realizált nettó árbevétele, egyéni vállalkozók esetében az adóalapba beszámított bevétele, eléri a minimum 1.000.000 forintot.

[2] Az alperes a 2023. május 10-én kelt, szám3 iratazonosító számú és szám4 iktatószámú „Értesítés támogatói okirat visszavonásáról, a támogatási jogviszony megszüntetéséről és visszafizetési kötelezettség megállapításáról” szóló okiratában a támogatói okiratot visszavonta, amelynek következményeként a támogatási jogviszony az értesítés közlésének napjával megszűnt. Az alperes egyúttal értesítette a támogatást igénylőt, hogy köteles az eddigiekben folyósított támogatás összegét ügyleti kamattal növelt mértékben visszafizetni. Az alperes a visszavonó okiratban a visszafizetendő támogatás összegét 3.878.126, az ügyleti kamat összegét 185.404 forintban határozta meg.

[3] A felperes a 2023. május 19-én kelt kifogásában előadta, hogy a Covid-járvány miatti lezárások és korlátozások megnehezítették a munkát. Kérte a veszélyhelyzet idejére való csökkentést, így szerinte arányosan csökkentve az elvárt 1.000.000 forintos bevételi összeget, a bevételi elvárás csak 500.000 forint volt. A felperes álláspontja szerint ezt teljesítette a nettó 607.000 forint árbevétellel.

[4] Az alperes a kifogás elutasításáról szóló döntésének indokolásában a NAV rendelkezésre álló adatai alapján megállapította, hogy a felperes nem teljesítette a támogatói okiratban foglaltakat. Utalt arra is, hogy ezt maga a felperes is elismerte.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[5] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy nem szegte meg a GINOP 5.1.10-18 Álláskeresők vállalkozóvá válásának támogatása és a GINOP 5.2.7-18 Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása című, 2/2019. (VIII.08.) számú GINOP közleménye alapján a száml iratazonosító számú támogatói okirattal létrejött támogatási jogviszonnyal kapcsolatos kötelezettségeit, így nem köteles az eddigiekben folyósított támogatás összegét visszafizetni.

[6] Érvelése szerint az egyes továbbadott támogatások kihelyezésének részletes szabályairól szóló 187/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Támogatási rendelet) 48. § (1) bekezdése alapján el kellett érnie az évi 1.000.000 forint nettó árbevételt. Köztudomású tény, hogy a Covid járvány 2020. február végén, március elején kezdődött, a kormány veszélyhelyzetet hirdetett ki, boltzárak és korlátozások voltak, emiatt a bevételek visszaestek. A Kormány 2020. június 18. napi hatállyal a Támogatási rendeletet kiegészítette az 54/E. §-val, mely alapján a támogatást igénylő kérelmére a veszélyhelyzet idejére eső hónapok számával arányosan csökkenthető az árbevételi kötelezettség. A 40/2020. (III.11.) Korm. rendelet hirdette ki a veszélyhelyzetet 2020. március 11. napján, és azt 2020. június 18. napján szüntette meg a 282/2020. (VI.17.) Korm. rendelettel. Ez az időszak 4 hónapot érint (március-április-május-június). A 478/2020. (XI.3.) Korm.rendelet ismét veszélyhelyzetet hirdetett ki 2020. november 4. napjától, amelyet majd a 26/2021. (I.29) Korm.rendelet szüntetett meg 2021. február 8. napi hatállyal. Ez az időszak a támogatási időszaból 2 hónapot érint (november-december). Vagyis összesen 6 hónap érintett, így a Támogatási rendelet 48. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettség ezen hónapok kihagyásával akként módosult, hogy az éves nettó árbevételnek el kell érnie az 500.000 Ft-ot. A jogszabálynak megfelelően a felperes ezen csökkentést igényelte a záró kifizetés formanyomtatvány 1.3. pontjában. A felperes esetében az értékesítés nettó árbevétele 607.000 Ft lett a 2020. évben, és ez alapján a záró kifizetés megtörtént.

[7] A megállapítás iránti kereset előterjesztésének a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX törvény (a továbbiakban: Pp.) 172. § (3) bekezdése szerinti feltételei körében előadta, hogy a kért megállapítás a felperes jogának alperessel szembeni megóvása miatt szükséges, ugyanis az Áht. 53/A. § (3) bekezdése alapján a visszafizetési kötelezettség adók módjára behajtható köztartozás, így a közvetlen NAV általi végrehajtás megindulásához egyéb jogi aktus nem szükséges. A jogviszony természetéből adódóan marasztalás nem kérhető, mivel támogatási kérelem meg nem szegése és visszafizetési kötelezettség fenn nem állása a per tárgya.

[8] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

[9] Arra hivatkozott, hogy a Támogatási rendelet 54/E. § pontjában megfogalmazott kötelezettség csak a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló, 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel elrendelt, úgynevezett első veszélyhelyzetre vonatkozik.

[10] A Támogatási rendelet 54/A. § -a szerint a támogatást igénylő vállalkozás indokolt kérelmére az 1. § m) pontja szerinti támogatási időszak kezdete a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet időtartamával elhalasztható. Ebben az esetben az e rendeletben meghatározott határidőket a támogatási időszak módosított kezdő időpontjától kell számítani. Értelmezése szerint a rendelkezés csak az első veszélyhelyzetre vonatkozik, mely alapján a bevételi elvárás 2020. március, április, május, június hónapokkal csökkenthető.

[11] A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet, amely 2020. november 4-én lépett hatályba, a Támogatási rendelet 54./A. §-a tekintetében nem vehető figyelembe.

[12] Ha a bíróság a fenti érvelést nem fogadná el, hivatkozott arra, hogy a Támogatási rendelet 54./E.§-alapján a jogalkotó csak a bevételi elvárás csökkentésének a lehetőségét teremtette meg, de nem telepített az alperesre magatartási kötelezettséget.

Az első- és másodfokú ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

[14] Ítéletének indokolásában kifejtette, az előterjesztett kereseti kérelem nem felel meg a Pp. 172. § (3) bekezdésének, ezért a felperes keresete megalapozatlan.

[15] A kereset érdemét vizsgálva az alábbiakat állapította meg. A Támogatási rendelet 54/A. §-a szerint a támogatást igénylő vállalkozás indokolt kérelmére az 1. § m) pontja szerinti támogatási időszak kezdete a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet időtartamával elhalasztható. Ebben az esetben az e rendeletben meghatározott határidőket a támogatási időszak módosított kezdő időpontjától kell számítani. Az 54/F. § (2) bekezdése szerint az 51. § (3) és (5) bekezdése, valamint az 52. § alkalmazása során a Katv. hatálya alá tartozó vállalkozás esetében a 43. § (3) bekezdése szerint tervezett éves bevételi elvárás összege a támogatást igénylő kérelmére a veszélyhelyzet idejére eső hónapok számával arányosan csökkenthető.

[16] Nem osztotta a felperes azon álláspontját, hogy az 54/A. §-ban említett 40/2020. (III.11.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezésre került, ezért az elrendelt vészhelyzet nem lehet azonos az 54/E. §-ban említett vészhelyzettel.

[17] Ugyanakkor alapos volt az alperesnek az a hivatkozása is, hogy a Kormányrendelet 54/E. §-a alapján a jogalkotó nem teremtett kötelezettséget a bevételi elvárás összegének csökkentésére, hanem csak ennek a lehetőségét teremtette meg, amikor úgy fogalmazott, hogy a veszélyhelyzet idejére eső hónapok számával arányosan a bevételi elvárás összege arányosan csökkenthető. Így a bevételi elvárás összegének arányos csökkentése a feltételek teljesítése esetén is csak lehetőség, nem kötelezettség, mely azonban így nem kikövetelhető.

[18] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[19] Ítéletének indokolása szerint a megállapítási kereset Pp. 172. § (3) bekezdése szerinti konjunktív feltételei fennálltak, ezért a keresetet érdemben kellett vizsgálni.

[20] A felperes a Támogatási rendelet 54/E. § szerinti bevételi elvárás csökkentéssel sem teljesítette a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségét, ezért keresete megalapozatlan.

[21] A felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel kiemelte: a Támogatási rendelet VI/A. fejezetét „veszélyhelyzettel összefüggő rendelkezések” címszóval a 284/2020. (VI.17.) Kormányrendelet 87. §-a iktatta be 2020. június 18-i hatállyal. Ezen fejezetben helyezték el az 54/A. § - 54/F. § rendelkezéseit.

[22] A Támogatási rendelet alkalmazásában az 54/A. § egyértelműen a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzetet tekinti a fejezet alkalmazása során veszélyhelyzetnek. Ezt támasztja alá a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti kormányrendeleti szabályokról szóló 284/2020. (VI.17.) Korm. rendelet 1. §-a értelmező rendelkezése, mely szerint a rendelet alkalmazásában veszélyhelyzet a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet.

[23] Alapítan ezért az a felperesi érvelés, hogy a Támogatási rendelet veszélyhelyzet fogalmát akár történeti, akár rendszertani értelmezés alapján lehetne olyan kiterjesztően értelmezni, hogy a veszélyhelyzet alatt a későbbi Korm. rendeletekkel kihirdetett veszélyhelyzeteket is érteni kell.

[24] A fent kifejtettek értelmében a 40/2020. (III.11.) Korm.rendelettel kihirdetett veszélyhelyzet 2020. március 11. napjától 2020. június 17. napjáig tartott, ezért a Támogatási rendelet 54/E. § alkalmazásában a bevételi elvárás összege négy hónappal csökkenthető. Ezen négy havi bevételi elvárás csökkentés figyelembevételével a felperessel szembeni támogatói okiratban rögzített és a Támogatási rendelet 48. § (1) bekezdése szerinti éves bevételi elvárás összege 666.667 forint. Ezt az összeget a felperes a saját nyilatkozata szerint sem érte el.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[25] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és – tartalma szerint – az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a felperesi keresetnek történő helyt adást. Megsértett jogszabályhelyként hivatkozott a Pp. 279. § (1) bekezdésére, valamint a Támogatási rendelet 48.§ (1) bekezdésére és az 54/E. §-ára.

[26] Érvelése szerint a Támogatási rendelet 54/E. §-a alapján a veszélyhelyzet fogalma nem kizárólag a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelettel, hanem a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre is vonatkozik.

[27] A pandémiás időszakban bekövetkezett rendeleti kormányzás miatt túl kell lépni a nyelvtani értelmezésen és szükséges a történeti értelmezés. Fel kell tártani, az alkalmazandó norma milyen probléma megoldására szolgált, és azt úgy kell értelmezni, hogy megfeleljen a jogalkotó akaratának. A pandémia második hulláma idején ismét veszélyhelyzetet hirdettek, a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet 2020. november 4-től 2021. február 7-ig tartott. A rendszertani értelmezés szintén azt támasztja alá, hogy veszélyhelyzet alatt nemcsak a 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet szerinti első, hanem a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti második veszélyhelyzetet is érteni kell. E körben utalt a Támogatási rendelet 54/F. § (4) bekezdésére és ezzel összefüggésben a 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet 5. § (4) bekezdésére.

[28] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[29] Állítása szerint a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályhelyeket. A Támogatási rendelet alkalmazása során az 54/A. §-ban meghatározott veszélyhelyzetre vonatkozó definíció kógens rendelkezés, a jogszabály kifejezetten megjelöli, hogy mit kell veszélyhelyzet alatt érteni. Az 54/E. §-ban előírt kötelezettség 2020. június 18-tól hatályos, és a rendelkezés csak az első veszélyhelyzetre vonatkozik. A jogszabályhely egyértelmű megfogalmazása okán nincs helye jogértelmezésnek. A rendszertani és a történeti értelmezés csak akkor adhat eligazítást, ha a jogszabályhely nyelvtani értelmezése is többfajta megoldást tesz lehetővé. Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikkére utalással hangsúlyozta, hogy a jogalkalmazás során nem érvényesülhet jogszabályrontó joggyakorlat. Az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdése értelmében Magyarország független demokratikus jogállam. Ebből következik, hogy a jogbiztonság érvényesülése érdekében a jogalkalmazás során jogszabályrontó jogalkalmazásnak nem lehet helye.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[31] A Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül [Pp. 413. § (1) bekezdés, Pp. 423. § (1) bekezdés].

[32] A felperes felülvizsgálati kérelmében eljárásjogi és anyagi jogi szabálysértésekre hivatkozott.

[33] Érvelése szerint a jogerős ítélet azért ütközik a Pp. 279. § (1) bekezdésébe, mert a másodfokú bíróság nem vizsgálta megfelelően a moratóriumi jogszabályi környezetet és így helytelenül állapította meg a veszélyhelyzet fogalmát.

[34] A Kúria hangsúlyozza: a Pp. 406. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálata csak jogszabálysértésre hivatkozással kérhető. Jogszabálysértésnek tekinthető a megalapozatlan ítélet meghozatala is. Megalapozatlanságról azonban csak akkor lehet szó, ha a tényállás felderítetlen marad, vagy a megállapított tényállás iratellenes, okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmaz. Következetes a Kúria ítélkezési gyakorlata abban, hogy a mérlegelési szabadság a felülvizsgálati eljárásban korlátozott: a Kúria a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megváltoztatására csak kivételesen abban az esetben, ha a felülvizsgálni kért jogerős határozat iratellenes, vagy kirívóan okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (Legfelsőbb Bíróság Pfv.21.680/2006. megjelenet: EBH2006.1526.). Nem alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna, kizárólag az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattól eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.21.474/2011. megjelent: BH2003.119.).

[35] A bizonyíték a keresetet megalapozó tényeket támasztja alá, a tényállás megállapítására alkalmas eszköz [Pp. 263. § (1) bekezdés]. A veszélyhelyzet fogalmának, időtartalmának nem megfelelő értelmezése az arra vonatkozó anyagi jogi norma megsértését, nem pedig a Pp. 279. § (1) bekezdésének a megsértését vonja maga után.

[36] A fent kifejtettekre tekintettel a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelme nem állapítható meg.

[37] A felperes alaptalanul érvelt azzal is, hogy a jogerős ítélet sérti a Támogatási rendelet 54/E. §-át, és a 48. § (1) bekezdését, mert a veszélyhelyzet idejének meghatározása során nemcsak a 40/2020. (III. 11.) Korm.rendelettel, hanem a 478/2020. (XI. 3.) Korm.rendelettel kihirdetett veszélyhelyzet idejét is figyelembe kell venni..

[38] A Kúria e körben mindenben egyetért a másodfokú bíróság indokolásában foglaltakkal {67.Pf.630.039/2024/5. számú ítélet [32]-[36] bekezdése}, azt nem kívánja megismételni.

[39] A Kúria kiemeli továbbá: a Támogatási rendelet felülvizsgálati kérelemben megjelölt 54/E. § a 48. § (1) bekezdésére utal vissza. A támogatás igénybevételének feltételei között szerepel a 48. § (1) bekezdése szerint: a támogatást igénylő a projekt fizikai befejezésének időpontját magában foglaló naptári évben realizált nettó árbevételének, egyéni vállalkozók esetében az adóalapba beszámított bevételének el kell érnie az egymillió forintot.

[40] Az 54/F. § (4) bekezdése viszont az 51. § (3) és (5) bekezdésére, valamint 52. § alkalmazására utal vissza. Az 51. § (3) és (5) bekezdése az időközi kifizetési igénylés és az időközi beszámoló feltételeit, míg az 52. § a záró kifizetési igénylés feltételeit tartalmazza. A felperes által hivatkozott rendszertani értelmezéssel sem lehet a Támogatási rendeletet úgy értelmezni, hogy az 54/E § rendelkezései értelmében veszélyhelyzet alatt nemcsak a 40/2020. (III.11.) Korm.rendelettel, hanem a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetet is érteni kell.

[41] A Kúria utal továbbá arra is, hogy a bevételi elvárás összegét az 54/E § rendelkezése alapján nem kötelező csökkenteni, csak csökkenthető. A felperes ezért alaptalanul érvelt azzal, hogy annak összegét a hat hónapra eső résszel csökkenteni kellett volna.

[42] A fent kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Kúria a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[43] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 82. § (1)-(2) bekezdés és a 83. § (1) bekezdése alapján maga köteles viselni a felülvizsgálattal összefüggő költségeit (ügyvédi munkadíj, felülvizsgálati eljárási illeték) és köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárási költségét. Az alperes felülvizsgálati eljárási költsége az őt képviselő jogtanácsosi munkadíja, amelyet a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján határozott meg.

[44] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el az alperesnek a Pp. 405. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontján alapuló kérelmére.

[45] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

A döntési elvi tartalma

A bizonyíték a keresetet megalapozó tényeket támasztja alá, a tényállás megállapítására alkalmas eszköz [Pp. 263. § (1) bekezdés]. A veszélyhelyzet fogalmának, időtartalmának nem megfelelő értelmezése az arra vonatkozó anyagi jogi norma megsértését, nem pedig a Pp. 279. § (1) bekezdésének a megsértését vonja maga után.

Záró rész

Budapest, 2025. június 17.

dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. előadó bíró, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, dr. Osztovits András s.k. bíró